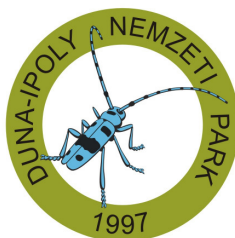

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

A HUDI20042 Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

ÖNKORMÁNYZATI KIFÜGGESZTÉSRE

Budapest
2014

Jelen fenntartási terv az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendeletben foglaltak alapján készült

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.
postacím: 2509 Esztergom, Strázsa-hegy
Tel: 0036-391-4610 Fax: 0036-200-1168
E-mail: dinpi@dinpi.hu
Web: <http://www.dinpi.hu>

Felelős tervezők

Baranyai Zsolt
Schrett Andrea

Vezető szakértők

Fehér Balázs (természetvédelem)
Tóth Balázs (agrár)

Közreműködő szakértők

Illyés Zoltán
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Merkel Ottó
Nagy István

© Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2014

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv	3
1. A terület azonosító adatai	4
1.1. Név	4
1.2. Azonosító kód	4
1.3. Kiterjedés	4
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	4
1.5. Érintett települések	4
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	5
1.7. Tervezési és egyéb előírások	6
2. Veszélyeztető tényezők	11
3. Kezelési feladatok meghatározása	15
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	15
3.2. Kezelési javaslatok	15
3.2.1. Élőhelyek kezelése	15
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	27
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	28
3.2.4. Kutatás, monitorozás	28
3.2.5. Mellékletek	28
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében ...	28
3.3.1. Agrártámogatások	28
3.3.2. Pályázatok	29
3.3.3. Egyéb	29
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	29
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	29
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	29
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	30
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció	31
1. A tervezési terület alapállapot jellemzése	32
1.1. Környezeti adottságok	32
1.1.1. Éghajlati adottságok	32
1.1.2. Vízrajzi adottságok	32
1.1.3. Talajtani adottságok	32
1.2. Természeti adottságok	32
1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek	32
1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok	39
1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok	39
1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok	43
1.3. Területhasználat	45
1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás	45
1.3.2. Tulajdoni viszonyok	45
1.3.3. Területhasználat és kezelés	45
2. Felhasznált irodalom	47
3. Térképek	48

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Ráckevei Duna-ág kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjKTT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUDI20042
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	3190,51 ha
--------------------------------	------------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)

Az SDF adatlapon szereplő közösségi jelentőségű élőhelyek:

- Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel (3150)
- Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160)
- *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440)
- Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140)
- Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*) (91F0)

1.4.2. Jelölő fajok

Az SDF adatlapon szereplő közösségi jelentőségű jelölő fajok:

- hagymaburok (*Liparis loeselii*)
- vidra (*Lutra lutra*)
- közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- balin (*Aspius aspius*)
- szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
- lápi póc (*Umbra krameri*)
- réti csík (*Misgurnus fossilis*)
- mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza.

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
BÁCS-KISKUN MEGYE		
Tass	274,2159	3,67
BUDAPEST		
IX. kerület	21,8786	1,75
XX. kerület	6,8236	0,56
XXI. kerület	83,7265	3,25
XXIII. kerület	47,0625	1,15
PEST MEGYE		
Áporka	68,3643	3,91
Dömsöd	453,7570	6,27
Dunaharaszti	193,3814	6,63
Dunavarsány	139,9229	6,22
Kiskunlacháza	68,0222	0,73
Majosháza	35,5813	3,12
Makád	288,9623	9,09
Ráckeve	394,4268	6,15
Szigetbecse	510,3215	29,82
Szigetcsép	163,2474	8,96
Szigethalom	31,7309	3,48
Szigetszentmárton	92,7901	8,67
Szigetszentmiklós	120,8371	2,65
Taksony	156,7805	7,53
Tököl	38,6812	1,01

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
helyi	TT	Dunavarsány közigazgatási területén, Domariba-sziget	169,2993 ha	Dunavarsány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/1998. (III. 10.) sz. rendelete a helyi jelentőségű természeti területek védetté nyilvánításáról
helyi	TT	Ráckeve közigazgatási területén, Senki-szigete	0,6622 ha	Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2007.(IX.24.) rendelete Ráckeve, Senki-sziget helyi jelentőségű védett természetvédelmi területté nyilvánításáról (a 3/2008.(I.21.) rendelettel egységes szerkezetben)
ex lege	láp	Angyali-sziget (Kiskunlacháza és Ráckeve)	7,5018 ha	1996. évi LIII. törvény a

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
		közigazgatási területén)		természet védelméről
ex lege	láp	Dömsödi Holt-Duna (Dömsöd és Ráckeve közigazgatási területén)	13,6774 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	Dunavarsányi úszóláp	6,8710 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	Feneketlen-tó (Szigetcsép közigazgatási területén)	6,6048 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	Makádi tavak	11,1329 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	RSD Hókonyai 1 (Budapest XXIII. kerület, Dunaharaszti, Szigetszentmiklós és Taksony közigazgatási területén)	232,9480 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	RSD Hókonyai 2 (Áporka, Kiskunlacháza, Majosháza, Szigetcsép és Szigetszentmárton közigazgatási területén)	112,3407 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	RSD Hókonyai 3 (Szigetbecse közigazgatási területén)	8,8011 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
ex lege	láp	Szigetbecsei holtág (Ráckeve és Szigetbecse közigazgatási területén)	8,3735 ha	1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
Országos Ökológiai Hálózat	magterület	Áporka, Budapest XXIII. kerület, Dömsöd, Dunaharaszti, Dunavarsány, Kiskunlacháza, Majosháza, Makád, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetszentmiklós, Szigetszentmárton, Taksony és Tass közigazgatási területén	743,0374 ha	2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
Országos Ökológiai Hálózat	ökológiai folyosó	Áporka, Budapest IX. kerület, Budapest XX. kerület, Budapest XXI. kerület, Budapest XXIII. kerület, Dömsöd, Dunaharaszti, Dunavarsány, Kiskunlacháza, Majosháza, Makád, Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigethalom, Szigetszentmiklós, Szigetszentmárton, Taksony, Tass és Tököl közigazgatási területén	2159,6448 ha	2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
Országos Ökológiai Hálózat	pufferterület	Budapest XXI. kerület és Dömsöd közigazgatási területén	5,6925 ha	2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről

A site határos a Duna és ártere (HUDI20034) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területtel, valamint a Dömsödi-holtág helyi jelentőségű természetvédelmi területtel.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

- Jelenleg nincs a területre vonatkozó jóváhagyott természetvédelmi kezelési terv. A Makádi Nagyerdő és Halastó környéke helyi jelentőségű védett természeti területnek az Önkormányzat a kezelési tervét is elkészítette, amely az egyeztetési szakaszig jutott.

1.7.2. Településrendezési eszközök

- Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2010. (V.07.) rendelete Budapest IX. ker. Kvassay út környéke (Ráckevei-Soroksári-Duna – a Duna folyam – MÁV Kelenföld-Keleti pu. vasútvonal – Kvassay út által határolt terület) Kerületi Építési Szabályzatáról
- Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2010 (VI.04.) rendelete a volt Nagyvásártelep-Duna City-fejlesztési területe és környéke Kerületi Szabályozási Tervéről és Építési Szabályzatáról
- Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2001. (VII. 30.) rendelete a Kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról (módosították: 7/2003. (III. 18.), 8/2004. (III. 4.), 52/2004. (IX. 24.), 61/2004. (XII. 15.), 7/2005. (III. 10.), 7/2006.(III. 13.), 8/2006. (III. 13.), 11/2006. (IV. 12.), 16/2006. (V. 11.), 8/2007. (IV. 17.), 21/2007. (VI. 15.), 41/2007. (XII. 14.), 44/2007. (XII: 14.), 32/2008. (IX. 29.), 7/2009. (II. 26.), 14/2009. (IV. 29.), 17/2009. (IV. 29.), 35/2009. (IX. 28.), 6/2010. (III. 2.), 18/2010. (VII. 19.), 13/2011. (III. 10.), 15/2011. (IV. 6.), 24/2011. (VI. 27.) és 48/2013. (XII. 12.) sz. önk. rendeletek)
- Budapest XXI. Kerület, Csepel Önkormányzata 6/2002. (III. 26.) önkormányzati rendelete Budapest XXI. Kerület Csepel Városrendezési és Építési Szabályzatáról (CSVÉS) (módosították: a 35/2013. (XI. 29.), a 24/2013. (VII. 4.), a 35/2012. (XII. 5.), a 48/2011. (XII. 15.), a 23/2011. (VI. 16.), a 16/2011. (IV. 28.), a 8/2011. (III. 31.), a 28/2010. (XI. 25.), a 24/2010. (XI. 4.), a 21/2010. (IX. 23.), a 19/2010. (VI. 15.), a 16/2010. (V. 18.), a 6/2010. (II. 23.), a 3/2010. (I. 26.) a 40/2009. (X. 20.), a 33/2009. (IX. 22.), a 30/2009. (IX. 22.), 27/2009. (IX.22), a 23/2008.(XI. 20.), a 14/2008. (V. 15.), a 25/2007. (VI. 19.), a 16/2007. (V. 15.), a 14/2007. (IV. 17.), a 33/2006. (XI. 7.), a 14/2006. (VI. 13.), a 8/2006. (III. 21.), az 1/2006. (I. 24.), a 33/2005. (XI. 22.), a 18/2005. (V. 17.), az 52/2004. (XII. 14.), a 44/2004. (XI. 16.), a 19/2004. (IV. 20.), a 9/2004. (III. 2.), a 37/2003. (XI. 25.), és a 17/2003. (VI. 24.) önkormányzati rendeletek)
- Budapest XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata 25/2003.(VII.18.) Ök. sz. rendelete Budapest XXIII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról (KVSZ)
- Áporka község Önkormányzata Képviselő Testületének 9/2012. (III.29.) Önk. rendelete a település építési szabályzatáról
- Áporka község Önkormányzata Képviselő Testületének 59/2012. (III.28.) sz. határozata Áporka település településszerkezeti tervéről
- Dömsöd Nagyközség Önkormányzata Képviselő Testületének 8/2002. (X.2.) rendelete a nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról (módosította: 18/2008. (X.30.) és 3/2010. (IV.6.) rendelet)
- Dunaharaszti Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2004. (I. 27.) sz. rendelete Dunaharaszti Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási tervéről (egységes szerkezetben)
- Dunaharaszti Város Önkormányzat Képviselő-testületének 106/2011. (IX. 26.) sz. határozata Dunaharaszti településszerkezeti tervéről
- Dunavarsány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2013. (IX.11.) rendelete a Helyi Építési Szabályzatról
- Dunavarsány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 114/2010. (IX. 14.) számú határozata a településszerkezeti tervről
- Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2005. (04.15.) rendelete Kiskunlacháza Nagyközség helyi építési szabályzatáról (módosította: 5/2008. (04.16.) 4/2009.(II.17.), 12/2009.(VI.23.) és 1/2011. (II.15.) rendeletek)

- Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 86 /2005.(04.14.) számú határozata Kiskunlacháza Nagyközség településszerkezeti tervéről (módosította: 92/2009. (IX.07.) sz. határozat)
- Majosháza község Önkormányzata Képviselő Testületének 4/2008. (III.4.) sz. rendelete Majosháza helyi építési szabályzatáról
- Majosháza község Önkormányzatának 63 / 2002. (IX. 11.) sz. határozata Majosháza község településszerkezeti tervéről (módosította: 45 / 2008. (III. 4.) sz. KT. rendelet)
- Makád Önkormányzata Képviselő-testületének 12./2006. (VIII.26.) számú rendelete Makád Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről (módosította: 13/2009. (IX. 07.) rendelet)
- Makád Önkormányzata Képviselő-testületének 156/2006. (VIII.26.) sz. Kt határozata a településszerkezeti tervről (módosította: 92/2009. (IX.07.) sz. határozat)
- Ráckeve Város Képviselő-testületének Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről szóló 19/1998.(IX.25.) rendelete (egységes szerkezetben a 19/1999.(VI.25.), 16/2000.(IX.25.), 15/2003.(VII.24.), 7/2006.(III.6.), 20/2006.(VIII.31.), 15/2007.(VI.25.), 16/2007.(VI.25.), 23/2008.(IX.22.) és 5/2009.(IV.20.) rendeletekkel)
- Ráckeve Város Képviselő-testületének 101/2009. (IV. 17.) számú határozata a településszerkezeti tervről
- Szigetbecse Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2005. (V. 2) önkormányzati rendelete Szigetbecse Község helyi építési szabályzatáról az azt módosító 12/2013. (XI. 4.) önkormányzati rendelettel egységes szerkezetben
- Szigetbecse Község Önkormányzata Képviselő Testületének 30/2005. (IV.18) sz. határozata Szigetbecse Község településszerkezeti tervéről
- Szigetcsép Önkormányzatának 9/2000 (XII.06) számú önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról (egységes szerkezetben a módosító 14/2004 (XII.01.) és 11/2008. (XII.18.) számú önkormányzati rendeletekkel)
- Szigethalom Város Önkormányzatának 13/2006. (V.26.) Kt. rendelete Szigethalom Város helyi építési szabályzatáról és szabályozási terv elfogadásáról (módosították: a 22/2006.(XI.30.), a 16/2010.(VII.16.), a 17/2010.(VIII.30.) és a 20/2011.(X.24.) sz. Kt. rendeletek)
- Szigethalom város önkormányzatának 108/2006. (V.25.) Kt. Határozata Szigethalom Város Településszerkezeti tervről
- Szigetszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 11/2005.(XI.8.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról
- Szigetszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 63/2005. (XI.7.) Képviselő-testületi határozata a településszerkezeti tervről
- Szigetszentmiklós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2012.(II.01.) Önkormányzati Rendelete Szigetszentmiklós Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről (Egységes szerkezetben a 25/2012. (X.04.), a 14/2013. (III.28.) önkormányzati rendelettel)
- Szigetszentmiklós Város Képviselő-testületének 71/2012. (III. 12.) sz. határozata a 6/2009. (I. 27.) sz. Kt. határozattal módosított 25/2007. (II. 25.) Kt. határozattal elfogadott Településszerkezeti Tervének módosításáról és Leírásáról (módosította: 106/2013. (III. 27.) sz. Önkormányzati határozat)
- Taksony Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2005. (II.16.) számú ök. rendelete a Nagyközség helyi építési szabályzatáról (módosította: 14/2010.(IX.29.) és 12/2013. (VIII.28.) számú ök. rendeletek)
- Tass Község Önkormányzatának 9/2004. (IV.15.) sz. rendelete a helyi építési szabályokról (módosította: 7/2008./VI.04./ önk. rendelet)

- Tököl Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2010.(IX.28.) sz. rendelete Tököl Város helyi építési szabályzatáról
- Tököl Város Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2004. (I.26.) számú határozata (módosította: 66/2008. (II.14.) számú képviselő-testületi határozat (Módosítás:2010))

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

- A terület az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a Budapesti, a Pusztavacsi és a Közép-Duna menti erdőtervezési körzetbe tartozik.
- Budapesti erdőtervezési körzet (Budapest IX., XX., XXI. és XXIII.): a 2011. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 96/2011. (X. 17.) VM rendelet 1. sz. melléklete a Budapesti erdőtervezési körzetről (érvényes: 2012. január 1. – 2021. december 31.)
- Pusztavacsi erdőtervezési körzet (Áporka, Dömsöd, Dunaharaszti, Dunavarsány, Kiskunlacháza, Majosháza, Makád, Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigethalom, Szigetszentmárton, Szigetszentmiklós, Taksony és Tököl): a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 8. sz. melléklete a Pusztavacsi erdőtervezési körzetről (érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.)
- Közép-Duna menti körzet (Tass): a körzeti erdőtervet a 11/2010. FVM rendelet szerint 2016-ban fogják elkészíteni.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

- Az érintett vadgazdálkodók: Szigetszentmiklósi Gazdák Vadásztársaság (Szigetszentmiklós), Tököli Gazdák Vadásztársaság (Tököl), Csepel-szigeti Nimród Vadásztársaság (Szigetcsép), Ráckevei Aranykalász Vadásztársaság (Ráckeve) és Makádi Vadásztársaság (Makád)
- A Szigetszentmiklósi Gazdák Vadásztársaság vadgazdálkodási tervének kódszáma: 11-574311-1-4-1 (érvényes: 2007-2017.)
- A Tököli Gazdák Vadásztársaság vadgazdálkodási tervének kódszáma: 11-574321-1-3-1 (érvényes: 2007-2017.)
- A Csepel-szigeti Nimród Vadásztársaság vadgazdálkodási tervének kódszáma: 11-576110-1-4-1 (érvényes: 2007-2017.)
- A Ráckevei Aranykalász Vadásztársaság vadgazdálkodási tervének kódszáma: 11-577310-1-4-1 (érvényes: 2007-2017.)
- A Makádi Vadásztársaság vadgazdálkodási tervének kódszáma: 11-578010-1-4-1 (érvényes: 2007-2017.)

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

- Érintett terület: Ráckevei Duna-ág Kvassay zsiliptól Tassi zsilipig, mellékágakkal és hókonyokkal (érintett vízfelület: 1766,4 ha)
- Érintett halgazdálkodó: Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség (2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 94.)
- Halgazdálkodási terv elfogadó határozat száma: KTVF: 22.4/7059-22/2011
- Érvényes: 2011-2015.

1.7.6. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

- Vízgyűjtő-gazdálkodási terv 1.10 Duna-völgyi főcsatorna részvízgyűjtő alegység, 2010. április; Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság; Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

1.7.7. Egyéb tervek

- Szigetbecsén, Szigetszentmiklóson és Taksonyban tanösvények
- Dunaharaszti tanösvény terve a Hókony mellett, Natura hatásbecsléssel– jóváhagyott engedéllyel rendelkezik, előkészítés alatt, pályázati pénzből fogják megcsinálni
- A területre sok egyéb turisztikai célú fejlesztési elképzelés irányul.

1.7.8. Jogerős engedélyek

- kotrásokra voltak
- Tassnál többfunkciós műtárgyra (hajózsilip és alul csapott vízierőmű) engedély
- kb. 6000 stég

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy, M = közepes, L = kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A03	gyepterület kaszálása/vágása	M	20	<i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230)
A07	biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata	M	80	<i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440), Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)
B02	erdőgazdálkodás (beleértve az ültetvényeket is)	M	20	egykori gyepeken, beerdősítés / fásítás idegenhonos fafajokkal (nemes nyaras), holtfák eltávolítása, Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)
D01.02	autópályák, autóutak, fő- és mellékutak	M	10	vidra (<i>Lutra lutra</i>), mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
E01.01	folyamatos városiasodás	H	100	nagyon nagy nyomás van a teljes területen az emberi jelenlét, a rengeteg üdülő és horgász miatt, nagyon túlhasználják a területet, valamint rengeteg a part menti beépítés Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacsák (3160), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)
E03.01	háztartási hulladék	M	60	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacsák (3160), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)
F02.03	szabadidős halfogás	M	100	rengeteg horgász van a területen (év 500 ezer fő vált jegyet), a tevékenységükhöz köthető partmódosítás (stégek,

				„vityillók”) veszélyeztetet, mert a nádasokat és a part menti élőhelyeket fragmentálja Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), balin (<i>Aspius aspius</i>), szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), lápi póc (<i>Umbra krameri</i>), réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)
F03.01.01	vadak károkozása (túltartott vadállomány)	H	100	mocsárréteken és erdőkben nagy probléma, feltúrják a gyepet és az erdőkben az újulatot gyakorlatilag feleszik <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440), Mészkesdvelő üde láp- és sásrétek (7230), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0)
G01.01	sporthajózás	H	70	Főként a motoros sporthajózás veszélyeztetet a hullámverés, a madarak elkergetése, illetve a hínár felszaggatása által. Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140)
G02.08	kemping	M	10	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160)
G02.10	egyéb sport és szabadidős létesítmény	M	90	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160)
G05.01	emberi taposás, túlhasználat	H	30	Mészkesdvelő üde láp- és sásrétek (7230), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)
G05.11	közúti ütközésből eredő sérülés vagy pusztulás	M	5	vidra (<i>Lutra lutra</i>), mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
H01	felszíni vizek szennyezése	M	50	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>), balin (<i>Aspius aspius</i>), szivárványos ökle

				(<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), lápi póc (<i>Umbra krameri</i>), réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)
I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	M	10	egykori gyepeken, helyettük magas aranyvesszős Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmenion minoris</i>) (91F0)
J02.02	hordalékkotrás	M	80	Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>), balin (<i>Aspius aspius</i>), szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), lápi póc (<i>Umbra krameri</i>), réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>), mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>), vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
J02.05.02	belvízviszonyok megváltoztatása	M	20	<i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmenion minoris</i>) (91F0), vidra (<i>Lutra lutra</i>), mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>), vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
J02.12	gát, töltés, mesterséges partok, általános	M	10	a part sok helyen nem megközelíthető, ráadásul rendszeresen töltögetik (pl. inert hulladékkal), valamint irtják a part menti vízi növényzetet Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)
K01.02	eliszapolódás, feliszapolódás	M	100	Ez is köthető a horgászati tevékenységhez (beetetés), valamint a Dél-Pesti Szennyvíztisztítóhoz és a lakossági vízbevezetéshez. Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), balin

				(<i>Aspius aspius</i>), szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), lápi póc (<i>Umbra krameri</i>), réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)
K02.03	eutrofizáció (természetes)	H	90	Augusztusban, aszálykor a terület természetes vízutánpótlása gyakorlatilag megszűnik a Nagy Duna felől, pont akkor, amikor a leginkább oxigénhiányos a víz, ezen még ront a rengeteg üdülő jelenléte. Természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150), Természetes disztróf tavak és tavacskák (3160), Tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), balin (<i>Aspius aspius</i>), szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), lápi póc (<i>Umbra krameri</i>), réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A területen elsődleges célkitűzés a víztest élővilágának, a természetes mocsári vegetációnak, valamint az ártéri ligeterdőknek az értékvesztések nélküli megőrzése, a változatosság és a területi kiterjedés lehetőség szerinti emelésével. Speciális cél a hagymaburok orchidea állományának megőrzése, melyhez a szukcesszióval szembeni aktív beavatkozás szükséges. A védelem kiemelt eszközei a vízminőség javító intézkedések, a partvonal további beépítéseinek megakadályozása, valamint a közösségi parthasználat erősítése a magáncélú használattal szemben.

3.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A terület kezelésére vonatkozó javaslatokat a gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok tárgyalásával kezdjük, utána következnek a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok.

A **gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatokhoz** tartoznak a beruházásokat, fejlesztéseket, területrendezést, vállalkozásokat, illetve az ipari tevékenységeket és turizmust érintő, az adott területre aktuálisan vonatkozó elvek, előírások, valamint a kritikus pontok beazonosítása.

Ezután következnek a **mező-, erdő-, vad- és vízgazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok**. Ezeket először kezelési egységek, majd gazdálkodási módok szerint csoportosítva adjuk meg. **Kezelési egységnek** azt a funkcionálisan egybe tartozó csoportot nevezzük, ami azonos kezelést igénylő élőhelyeket foglal magában, az előírt kezelések betartása által biztosítva a területen található jelölő értékek (fajok és/vagy élőhelyek) megőrzését. Az azonos kezelési egységbe tartozó élőhelyek különböző élőhelytípusba is tartozhatnak, és elhelyezkedésük pontszerű, egymástól távoli is lehet; a hangsúly azon van, hogy kezelés szempontjából azonos igényűek. A gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatokat táblázatban foglaljuk össze, bemutatva a kezelési egységek és a gazdálkodási módok szerinti csoportosítási szempontok metszéspontjait.

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

- Mivel a legnagyobb problémát az emberi jelenlét okozza a területen, a legfontosabb feladat a további beépítések korlátozása.
- Az egyik legfontosabb feladat a vízminőség javítása a teljes területen.
- A túlhorgászás nagyon jellemző a területen – ennek elkerülésére, illetve a helyzet javítása érdekében a teljes Duna-ágon javasolt horgászmentes övezetek kijelölése (főként a holtágak területén).
- A nyári időszakban a természetes vízutánpótlás minimálisra csökken, vagy megszűnik, ezért a víz nagyon oxigénhiányossá válik, jelentős az eutrofizáció. Ezt jelenleg szivattyúkkal próbálják megoldani, amihez pályázati forrásokra van szükség.
- Emellett a környezettudatosság növelése szükséges, hogy a területet használók tisztában legyenek az értékeivel és vigyázzanak is rájuk.

Gazdálkodáshoz köthető javaslatok

A terület legnagyobb részét a szántókon kívül a gyepterületek alkotják. Ezeket jelenleg szinte mindenütt kaszálással hasznosítják, azonban az élőhelyek szempontjából a szolid, szarvasmarhával történő legeltetés volna az ideális.

Kezelési egységek:

A tervkészítés során a teljes kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területre készült ÁNÉR alapú élőhelytérkép. Az azonos kezelést igénylő élőhelyek és élőhelykomplexumok alapján az alábbi kezelési egységeket határoltuk le:

1. Láptavak, hínarasok és úszólápok
2. Tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete
3. Nádasok
4. Üde láp- és sásrétek
5. Mocsárrétek
6. Özönnövények állományai
7. Fűzlápok és ligeterdők
8. Egyéb erdők
9. Szántók, parlagok, gyümölcsösök
10. Pufferterület

1. Láptavak, hínarasok és úszólápok

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a jelölő élőhelynek számító holtmedrek, hínarasok (3150) (ÁNÉR-kód alapján: A1, A3 és U9-A1) és láptavak (3160) (ÁNÉR-kód alapján: U9-A4), valamint úszólápok (7140) (ÁNÉR-kód alapján: B1 egy része, Dunavarsány, Szigetcsép és Szigetszentmiklós határánál).

Ezek a területek semmiféle gazdálkodás nem javasolt, a cél érintetlenségük biztosítása, azonban a jelölő hagymaburok élőhelyén javasolt az élőhelykezelési célú kézi kaszálás.

2. Tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a területen nagy kiterjedésben megtalálható vízfelületek, horgász- és halastavak U9).

A kezelési egységre vonatkozó előírások a következők (kódok alapján):

Kód	Kezelési egységre vonatkozó előírás-sor
V01	A területen, a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minőségű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.
V10	Halastavak medrének meszezése tilos.
V14	A vízi növényzet és a part menti növényzet irtása (vágás, nádégetés, cserjék kivágása) tilos.
V16	A halastavak medrének kotrásából származó iszap a parton nem deponálható, azt a területről el kell szállítani.
V17	Április 1. és július 15. között tókaszállás tilos.
V19	Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos.

V24	A természetes hozam javítására a tavakban csak istállótrágya alkalmazható.
V27	Halastavak nyílt vízfelületein csérek, szerkők, sirályok megtelepedését segítő mesterséges fészkelő szigetek kialakítása és karbantartása szükséges.
V29	A halastóra a működési területével a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság által jóváhagyott „madárriasztási tervet” kell készíteni és alkalmazni.
V31	A halastavakat elválasztó gátak és csatornák növényzetét egy kaszanyom szélességben szabad kaszálni középen, hogy mindkét oldalon maradjon legalább 1-1 m kaszálatlan sáv.
V34	A tavasszal szárazon álló tavakat július 15-ig nem lehet feltölteni.
V38	Őszi lehalászású tavakon április 1. és július 15. között a vízszint ingadozása nem haladhatja meg a napi 5 cm-t.
V55	Nádgazdálkodás a területen tilos.

A kezelési egységre vonatkozó egyéb javaslatok:

- A Ráckevei Duna-ág vízfelületét érintően javasolt horgászmentes övezetek kijelölése (főként a holtágak területén).

3. Nádasok

Ide tartoznak a területen nagy kiterjedésben megtalálható, kevésbé értékes növényállománnyal rendelkező, gyomosodó és cserjésedő nádasok (ÁNÉR-kód alapján: B1 nagy része).

A nádasok területén célszerű mindenféle művelést kerülni. A jelölő hagymaburok élőhelyén javasolt az élőhelykezelési célú kézi kaszálás.

4. Üde láp- és sásrétek

Ebbe a kategóriába a területen megtalálható láp- és sásrétek tartoznak, amelyek a kJT-n jelölő élőhelyek (7230) és elszórtan, kis foltokban fordulnak elő (ÁNÉR-kód: B1-B5, B5 és D1).

Ezen élőhelyek számára a kaszálás az ideális kezelési mód, mivel azonban a tavaszi magasabb vízállás miatt a területekre nem szabad korán rámenni, valamint a tavaszi időszakban virágzó növények közül több is értékes és jelölő faj a területen, a kaszálás legkorábbi javasolt időpontja június 20.

A vonatkozó előírások a következők (kódok alapján):

Kód	A kezelési egységre vonatkozó előírások
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY07	Szerves trágyázás nem megengedett.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY15	Tüzpázták létesítése nem megengedett.
GY20	Kizárólag kaszálással történő hasznosítás.
GY23	Biztosítani kell a felhalmozódott fűavár eltávolítását.
GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.

GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett NPI-gal egyeztetni kell.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok eltávolítása nem megengedett.
GY80	A gyepet évente csak egyszer lehet kaszálni.
GY87	Szénát a kaszálást követően 1 hónapon belül le kell hordani a területről.
GY89	10 ha-nál nagyobb tábla esetében minden szárzúzásánál, kaszálásnál a táblát két egyenlő részre kell osztani, az első 50% szárzúzásának, kaszálásának befejezése után a másik 50% szárzúzását, kaszálását csak 10 nappal később lehet elkezdni.
GY92	A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén min. 10 cm-es fűtarló biztosítása.
GY94	10-15% kaszálatlan terület meghagyása parcellánként.
GY99	A kaszálatlan területet évente más helyen kell kialakítani.
GY103	Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítást, illetve a kaszálást azonnal be kell fejezni és haladéktalanul értesíteni kell a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot és javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kell kialakítani.
GY116	Gyepterületen trágyaszarvas kialakítása tilos.

Az üde láp- és sásrétekre vonatkozó egyéb előírások:

- Kaszálás június 20. után lehetséges.

5. Mocsárrétek

Ide tartoznak a területen csak Szigetbecse határában, kis kiterjedésben előforduló, jelölő élőhelynek számító mocsárrétek (6440) (ÁNÉR-kód alapján: D4).

Ezen élőhelyek számára a kaszálás az ideális kezelési mód, mivel azonban a tavaszi magasabb vízállás miatt a területekre nem szabad korán rámenni, valamint a tavaszi időszakban virágzó növények közül több is értékes és jelölő faj a területen, a kaszálás legkorábbi javasolt időpontja június 20. A kezelési egységbe tartozó területeken a legeltetés is megengedhető, azonban a február 15. és június 20. közötti időszakban nemkívánatos.

A vonatkozó előírások a következők (kódok alapján):

Kód	A kezelési egységre vonatkozó előírások
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY07	Szerves trágyázás nem megengedett.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY15	Tüzpászták létesítése nem megengedett.
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.
GY23	Biztosítani kell a felhalmozódott fűavar eltávolítását.
GY24	A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos-véleménye alapján történhet.

GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett NPI-gal egyeztetni kell.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok eltávolítása nem megengedett.
GY42	Legeltetési sűrűség 0,4-0,6 ÁE/ha.
GY54	Villanypásztor használata esetén egy szakasz területe nem lehet kisebb 20-ha-nál.
GY57	Villanypásztor csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján alkalmazható.
GY62	A gyepon legelésbiztosított terület kialakítása szükséges, ami nem haladja meg a parcella 30%-át.
GY64	Kaszáló sarjűlegeltetése megengedett a kaszálás napjától számított 30 napon belül megkezdeni tilos.
GY67	Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.
GY68	Legeltethető állatfaj: juh.
GY80	A gyepet évente csak egyszer lehet kaszálni.
GY87	Szénát a kaszálást követően 1 hónapon belül le kell hordani a területről.
GY89	10 ha-nál nagyobb tábla esetében minden szárzúzásánál, kaszálásnál a táblát két egyenlő részre kell osztani, az első 50% szárzúzásának, kaszálásának befejezése után a másik 50% szárzúzását, kaszálását csak 10 nappal később lehet elkezdni.
GY92	A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén min. 10 cm-es fűtarló biztosítása.
GY94	10-15% kaszálatlan terület meghagyása parcellánként.
GY99	A kaszálatlan területet évente más helyen kell kialakítani.
GY103	Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítást, illetve a kaszálást azonnal be kell fejezni és haladéktalanul értesíteni kell a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot és javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kell kialakítani.
GY104	Tisztító kaszálás csak az inváziós gyomnövényekkel fertőzött foltokon lehetséges.
GY116	Gyepterületen trágyaszarvas kialakítása tilos.

A mocsárrétekre vonatkozó egyéb előírások:

- Kaszálás június 20. után lehetséges
- Február 15. és június 20. között a legeltetés tilos.

6. Özönnövények állományai

A területen többfelé megtalálható, gyakorlatilag összefüggő, főként lágyszárú özönnövények alkotta állományok tartoznak ide (ÁNÉR-kód: O15).

Ezen élőhelyek esetében a legfontosabb feladat az özönnövények visszaszorítása, majd eltávolítása, ezután a területeket a környező kezelési egységek szerinti kezeléssel javasolt fenntartani.

7. Fűzlápok és ligeterdők

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a területen többfelé elszórtan, nagyobb kiterjedésben főként Dömsöd és Tass határában megtalálható puhafás és keményfás ligeterdők (ÁNÉR-kód alapján: J4 és J6, valamint hibrid-kategóriák és R1 egy része). Ezek egyben jelölő élőhelyek is a területen (91E0 és 91F0).

Ezek a területek az erdőborítás és a fajgazdagság fenntartása, valamint az inváziós fajok eltávolítása a legfontosabb feladat. Az üzemtervezett erdőrészeket javasolt fokozatosan vágáskor nélküli erdőkké sorolni, majd távlati célként a művelés és üzemtervezés alól kivonni.

A vonatkozó előírások a következők (kódok alapján):

Kód	Az őshonos fafajú erdőterületekre vonatkozó erdőgazdálkodási előírások
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése a teljes területen.
E07	Intenzíven terjedő idegenhonos fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése a teljes területen.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E13	Állománynövelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meg hagyása.
E18	A ritka fajhoz tartozó, odvas, böhöncös, idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E20	Fokozottan védett madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően) 100-300 m-es sugarú körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása vagy teljes tiltása.
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.
E28	Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre kell szorítani, illetve lehetőség szerint teljes mértékben el kell távolítani.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolításai.
E33	Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás tilalma.
E36	Az adott erdőrésztben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása.
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés tiltása.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítést és a tuskózást kerülni kell.
E50	A vágásterületen történő égetés tilos.
E52	Őshonos fafajú faállomány csak táj- és termőhelyhonos fa- és cserjefajokkal újítható fel.
E53	Őshonos fafajú faállomány csak természetesen (magról, illetve sarjról) újítható fel.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhoz fűződő fafaj alkalmazható.
E58	Az erdőszékek során a közösségi jelentőségű élőhelynek, illetve a természetes erdőközösségnek megfelelő természetes elegyfajok biztosítására kell törekedni.

Az erdőterületekre vonatkozó egyéb előírások:

- Véghasználat nem engedélyezhető. Vágáskor nélküli besorolás. Elsődleges feladat a folyamatos erdőborítás/árnyékolás biztosítása.
- Az élőhelyek ökológiai vízigényét biztosítani kell. Nem engedélyezhető a területre jutó csapadék mesterséges elvezetése, a vízellátást biztosító vízfolyás mederrendezése, ha az az élőhelyet károsíthatja.
- Fakitermelés csak október 1. és március 15. között végezhető

8. Egyéb erdők

A területen sok helyen, nagy kiterjedésben megtalálható egyéb, őshonos, idegenhonossal elegyes, vagy idegenhonos állományú erdők, facsoportok és erdősávok tartoznak ide (ÁNÉR-kód alapján: R1 egy része, R2, R3, R4, S1, S2, S3, S6 és S7). Ezek között nagyon sok a nemes nyár és akácültetvény.

Ezen erdők esetében a legfontosabb, távlati célkitűzés az idegenhonos fajok eltávolítása, az állományok őshonosra cserélése.

A vonatkozó előírások a következők (kódok alapján):

Kód	Az idegenhonos fafajokkal elegyes erdőterületekre vonatkozó erdőgazdálkodási előírások
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése a teljes területen.
E07	Intenzíven terjedő idegenhonos fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése a teljes területen.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.
E20	Fokozottan védett madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően) 100-300 m-es sugarú körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása vagy teljes tiltása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágásokat minden esetben az őshonos fafajok javára kell elvégezni.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok minden egyedének megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolításai.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrészlet területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A tő- és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.
E44	Fakitermelés csak augusztus 15. és február 1. között végezhető.
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés tiltása.
E51	Felújítás csak táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállomány típussal történhet.
E53	Őshonos fafajú faállomány csak természetesen (magról, illetve sarjról) újítható fel.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazható.
E58	Az erdősítések során a közösségi jelentőségű élőhelynek, illetve a természetes erdőtársulásnak megfelelő természetes elegyfajok biztosítására kell törekedni.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználatára és felújítása során hangsúlyt kell fektetni a természetes cserje- és lágyszárú szint kíméletére, valamint a talajtakaró megóvására.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználatára során a táj- és termőhelyhonos fafajok minden egyedének meghagyása kívánatos (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban célállományként és elegyfaként sem alkalmazható.
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében törekedni kell az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok jelenlegi területen túli terjeszkedésének megakadályozására. Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lág- és fásszáruak továbbterjedését lehetőleg mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) kell megakadályozni.
E70	Az intenzíven terjedő fafajok elleni vegyszer használata során a következő előírásokat kell érvényesíteni:

	• Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyagot kell keverni. • Javasolt alkalmazási idő: július-augusztus. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – kizárólag fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában. • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással. Vegyszeres védekezés esetén legalább 10 munkanappal a tervezett védekezés megkezdése előtt írásban kell értesíteni, az érintett hatóság illetékes szervét, megjelölve a beavatkozás tervezett helyét és időpontját.
--	---

Az erdőterületekre vonatkozó egyéb előírások:

- A sikertelenül fásított állományok további fásítása nem javasolt. Speciális eset: Makád közigazgatási területén a Királyréti vesszős területén (Makád 0141, 0142 és 0143/1 hrsz.-ok) a nemes nyárasok telepítése nem volt sikeres. Ezen a területen javasolt az erdőfelújítást nem újból megkísérelni, hanem a továbbiakban a tuskókat eltávolítani, a területet leszárzózni, majd visszagyepesíteni (spontán, vagy gyepvetéssel?) és lehetőleg legeltetéssel, esetleg kaszálással gyepterületként fenntartani.
- A területen a tarvágás maximális mérete 1 ha lehet, míg a fokozatos felújító vágásé 3 ha. Ahol valamiféle vágásos művelés van, ott a felújítási ciklus minél hosszabb legyen. A nemesnyáras állományok esetében, amennyiben a gazdálkodó őshonos állományra szeretné a jelenlegit lecserélni, a tarvágás mérete meghaladhatja az 1 ha-t.
- A véghasználati területeken elszórtan legalább 10%-nyi hagyásfa-csoport megtartandó (terület-, vagy a törzsarányosan), a cserjeszint egyidejű megkímélésével.
- Az őshonos állományoknál az adott erdőrészletben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása javasolt.
- A ragadozómadarak fészket tartó fákat véghasználat során megtartani szükséges.
- Az élőhelyek ökológiai vízigényét biztosítani kell. Nem engedélyezhető a területre jutó csapadék mesterséges elvezetése, a vízellátást biztosító vízfolyás mederrendezése, ha az az élőhelyet károsíthatja.

9. Szántók, parlagok, gyümölcsösök

Ide tartoznak a kJT-n belül, elszórtan, nagyobb kiterjedésben főként Dunaharaszti, Taksony, Szigetbecse, Dömsöd, Makád és Tass közigazgatási területén előforduló egyéves és évelő szántóterületek, parlagok és gyümölcsösök (ÁNÉR-kód: T1, T2, T6, T8 és T10).

Ezek a területek a távlati célkitűzés a visszagyepesítés, azonban ez szinte biztosan kivitelezhetetlen. Addig is a kisparcellás művelést javasolt előtérbe helyezni, diverz fajösszetétellel. Ha ez sem megoldható, akkor célszerű az egyéves kultúrák helyett évelőket ültetni. Egyéves kultúra esetén a gabonaféléket javasolt előnyben részesíteni. A parlagokon faültetvény telepítése és újbóli felszántás nem javasolt.

Kód	A kezelési egységre vonatkozó előírás-sor
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés tilos.
SZ02	Évelő szálas pillangós takarmánynövények teljes területének kijelölt legalább 50%-án az első növedék június 30. után vágható le, a teljes terület másik legfeljebb 50%-án az első növedék április 25-ig vágható le.
SZ03	A betakarítást követően tarlóhántás, illetve tarlóápolás kötelező.
SZ04	Pillangósok esetén természetkímélő kaszálás, vadriasztó lánc használata kötelező.
SZ05	Évelő szálas pillangós takarmánynövények betakarítása esetén minden kaszáláskor táblánként legalább 5%, de legfeljebb 10% kaszátlan területet kell hagyni.
SZ07	Fokozottan védett, földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítást, illetve kaszálást azonnal abba kell hagyni, és haladéktalanul értesíteni kell a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot. A gazdálkodó értesítésétől számított 3 munkanapon belül az igazgatóság köteles a gazdálkodót a kaszálásra, illetve betakarításra vonatkozó feltételekről tájékoztatni. Amennyiben a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, akkor a megkezdett munkavégzés a többi előírás figyelembevételével folytatható.
SZ09	A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni.
SZ10	Trágya, műtrágya: természetes vizektől mért 200 m-en belül trágya, műtrágya nem deponálható.
SZ11	Szalma, széna: szalma, széna depóniát és bálát (különösen a felszíni vizektől mért 200 m távolságon belül és ártéren) a területről 30 napon belül le kell hordani.
SZ12	Egyéb szerves hulladék (szér, levél, cefre): cefre mésszel keverve talajjavítás céljából csak engedéllyel helyezhető ki.
SZ13	Szántóföldön trágyaszarvas kialakítása tilos.
SZ14	A parcella szélein legalább 3 m széles növényvédőszer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni.
SZ17	Természetközeli állapotú erdőtervi jellel ellátott láperdő és keményfás ligeterdő, illetve vizes élőhely szélétől számított 50 m-es sávban szántóföldi növénytermesztés során kemikáliák és bioregulátorok nem alkalmazhatók.
SZ18	A táblán egy gazdálkodási évben csak egyszeri alkalommal szabad gyomirtó szert használni.
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
SZ20	Kártevők elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás tilos.
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos.
SZ23	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajretek rovarirtását.
SZ24	Totális gyomirtó szerek használata nem engedélyezhető a területen.
SZ25	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók.
SZ30	Mozaikos kisparcellás gazdálkodás folytatása, ahol egy tábla mérete legfeljebb 10 hektár.
SZ35	Tápanyag-utánpótlás során a műtrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 90 kg/ha/év mértéket.
SZ38	5 év átlagában a következő vetésszerkezet betartása javasolt fővetésű növények tekintetében: legalább 30% kalászos gabona, legalább 20% szálas pillangós takarmánynövény (szálas pillangósok, vagy azok keveréke, illetve füves keveréke), legalább 10% zöldugar, legfeljebb 25% egyéb kultúra.
SZ43	Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény telepítése tilos.
SZ44	Fóliasátras és üvegházhasználat tilos.
SZ46	Melioráció tilos.
SZ48	Drénezés tilos.
SZ49	Az időszakos- és állandó vízállások körül 3 méteres szegélyben talajművelés nem végezhető.

SZ51	Szántó vizes élőhelyé alakítása spontán gyepesedéssel.
SZ52	Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel.
SZ54	Szántó füves élőhelyé alakítása, későbbi kezelés nélküli spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását.
SZ55	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel.
SZ60	Magvetéshez kizárólag a közeli természetes gyepről származó magkeveréket, illetve kaszálékot szabad felhasználni.
SZ61	Magvetést nyár végén vagy ősszel kell elvégezni.
SZ62	Telepítés előtt, valamint a program teljes ideje alatt műtrágya és bármilyen szerves trágya kijuttatása tilos.
SZ63	Tájidegen fűmagkeverékkel történő vetés tilos.
SZ64	A telepítést követő évtől legalább évi egyszeri kaszálás, illetve kíméletes, pásztoroló legeltetés szükséges.
SZ65	A vetést követő egy vagy két évben júliusi tisztító kaszálást kell végezni a nedves szántó gyomfajainak visszaszorítására.
SZ66	A telepítést követő második évtől évi kétszeri kaszálás (május-júniusban, illetve augusztus-szeptemberben), valamint a kaszálást követő sarjülegeltetés szükséges az aranyvessző és a nád visszaszorítására, valamint a cserjésedés megakadályozására.
SZ67	Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyep kialakulásának elősegítése. Tájidegen magkeverék használata tilos, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők.

A szántók, parlagok, gyümölcsösök kezelési egységre vonatkozó egyéb előírások:

- Mezővédő erdősávok telepítése javasolt.
- Visszagyepesítéskor javasolt a szénaráhordás módszerét alkalmazni: a környéken, termésérés előtt pár nappal gyűjtött szénát a gyepesítendő területre rá kell hordani. A megérő és kipergő magvak csírázni tudnak, a területen maradó széna pedig árnyékoló hatása révén véd a gyomosodástól.

10. Pufferterület

Ebbe a kategóriába azon területek tartoznak, amelyek a többi kezelési egységbe nem lettek besorolva.

Ezekre a területekre nem adunk meg külön előírásokat, azonban a területegységeken csak olyan funkciók és létesítmények elhelyezését javasoljuk, amelyek a szomszédos élőhelyek és az azokon található értékes fajok fennmaradását nem veszélyeztetik.

A gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatokat a kezelési egységek és a gazdálkodási módok szerint csoportosítva az alábbi táblázat mutatja be. (A +-jel azt jelenti, hogy az előírásból választható előírásokon kívül egyéb előírások is vonatkoznak a területre).

	gyep	erdő	szántó	vizes élőhely
1. Láptavak, hínarasok és úszólápok	-			-
2. Tavak és a Ráckevei-Duna vízfelülete				V01, V10, V14, V16, 17, V19, V24, V27, V29, V31, V34, V38, V55, +
3. Nádasok				-
4. Üde láp- és sásrétek	GY01, GY02, GY07, GY14, GY15, GY20, GY23, GY27,			

	GY29, GY31, GY80, GY89, GY99, GY116, +	GY30, GY33, GY87, GY92, GY103,			
5. Mocsárrétek	GY01, GY07, GY15, GY23, GY27, GY30, GY33, GY54, GY62, GY67, GY80, GY89, GY94, GY103, GY116, +	GY02, GY14, GY22, GY24, GY29, GY31, GY42, GY57, GY64, GY68, GY87, GY92, GY99, GY104,			
6. Özönnövények állományai	-				
7. Fűzlápok és ligeterdők		E06, E07, E09, E13, E17, E18, E20, E27, E28, E31, E33, E36, E47, E49, E50, E52, E53, E57, E58, +			
8. Egyéb erdők		E06, E07, E09, E13, E17, E20, E29, E30, E31, E40, E44, E47, E51, E53, E57, E58, E62, E64, E65, E69, E70			
9. Szántók, parlagok, gyümölcsösök			SZ01, SZ03, SZ05, SZ09, SZ11, SZ13, SZ17, SZ19, SZ21, SZ23, SZ25, SZ35, SZ43, SZ446, SZ49, SZ52, SZ55, SZ61, SZ63, SZ65, SZ67, +	SZ02, SZ04, SZ07, SZ10, SZ12, SZ14, SZ18, SZ20, SZ22, SZ24, SZ30, SZ38, SZ44, SZ48, SZ51, SZ54, SZ60, SZ62, SZ64, SZ66,	
10. Pufferterület					

Vadgazdálkodás

A teljes területen nagyon túltartott a vadállomány, ami az őshonos erdők természetes felújulását nagyon megnehezíti, valamint a gyepterületeket a vaddisznó feltúrja, ezzel kedvezve az inváziós növényfajok megtelepedésének.

A legfontosabb elérendő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása.

Kód	A területre vonatkozó vadgazdálkodási előírások
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	A terület egészen a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az az erdőfelújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét minden esetben be kell keríteni.
VA03	A területen őshonos fafajú erdőkben szóró, vadetető, szózó, a vegetációs időszakban erdei rakodó létesítése tilos.

Egyéb, vadgazdálkodásra vonatkozó javaslatok (nincs benne az előírás-sorban!):

- Vadföldeket csak szántóterületeken javasolt kialakítani
- A vadkibocsátás nemkívánatos a területen

Vízgazdálkodás

- A vízfolyást követő ligeterdőt a vízgazdálkodási tevékenységek során megőrizni szükséges.
- A nyári időszakban a természetes vízutánpótlás minimálisra csökken, vagy megszűnik, ezért a víz nagyon oxigénhiányossá válik, jelentős az eutrofizáció. Ezt jelenleg szivattyúkkal próbálják megoldani, amihez pályázati forrásokra van szükség.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

- A lápi vegetáció és a hagymaburok (*Liparis loeselii*) populációk megőrzése érdekében szükséges az úszólápok rögzülésének elkerülése. A hagymaburok élőhelyén kézi kaszálással történő élőhelykezelés szükséges a téli időszakban.
- A mocsári teknős megőrzése érdekében a vele konkuráló, élőhelyeit elfoglaló, idegenhonos vörösfülű teknősök eltávolítása/visszaszorítása.
- Dömsöd és Ráckeve határánál, az 51-es útnál a csatorna mentén a vidrákat rendszeresen elgázolják, ezért ide ökológiai átjárókat javasolt építeni (Dömsöd 0224/11 és 0182 hrsz.-k közötti részen).
- A területen előforduló denevérek számára denevérházak kihelyezése indokolt lehet (mivel a régi, romos épületeket felújítják, a templomtornyokból pedig kitiltják őket)

3.2.4. Kutatás, monitorozás

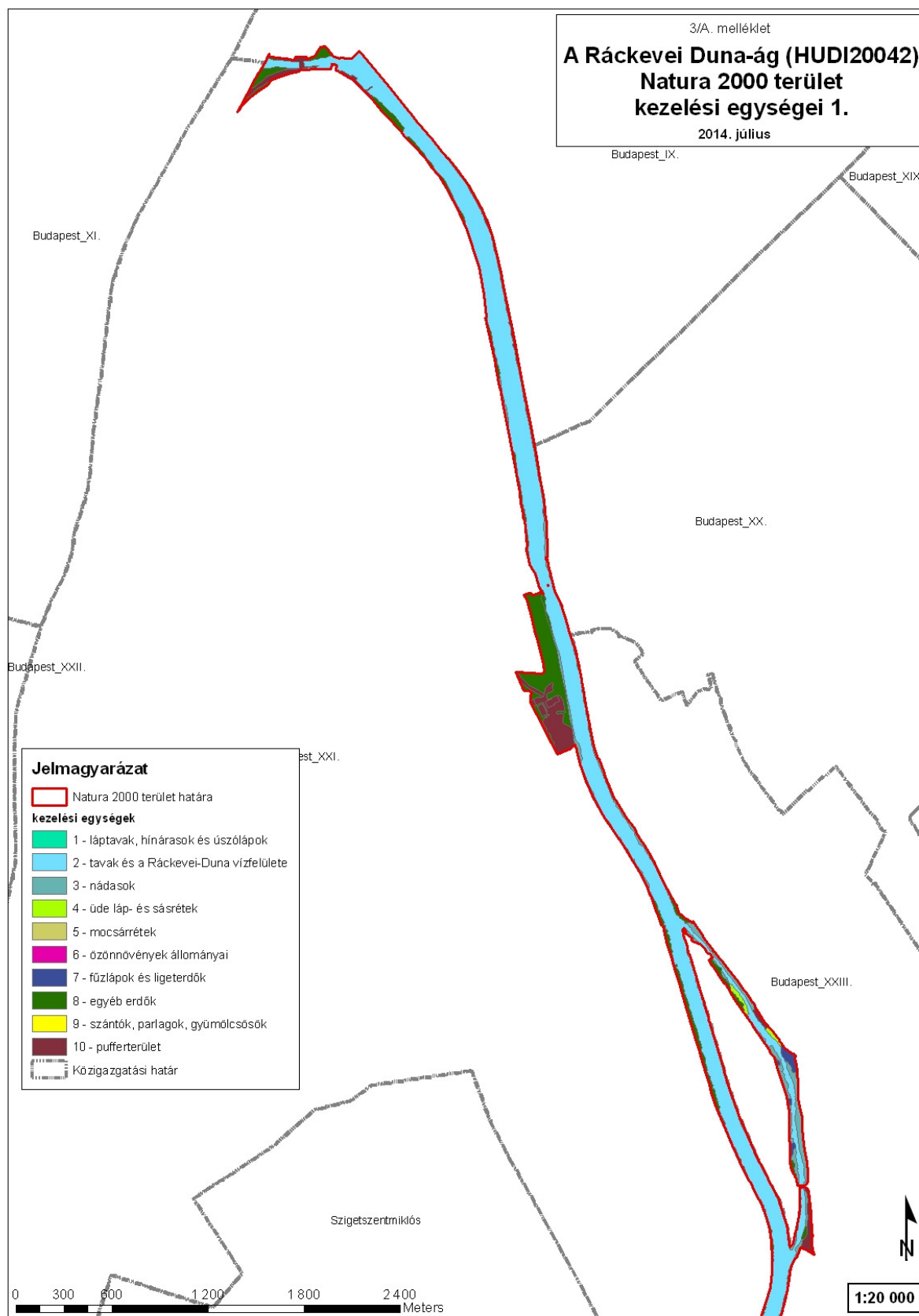
NBmR által érintett védett növényfajok, amelyeket a Ráckevei Duna-ág területén felmértek:

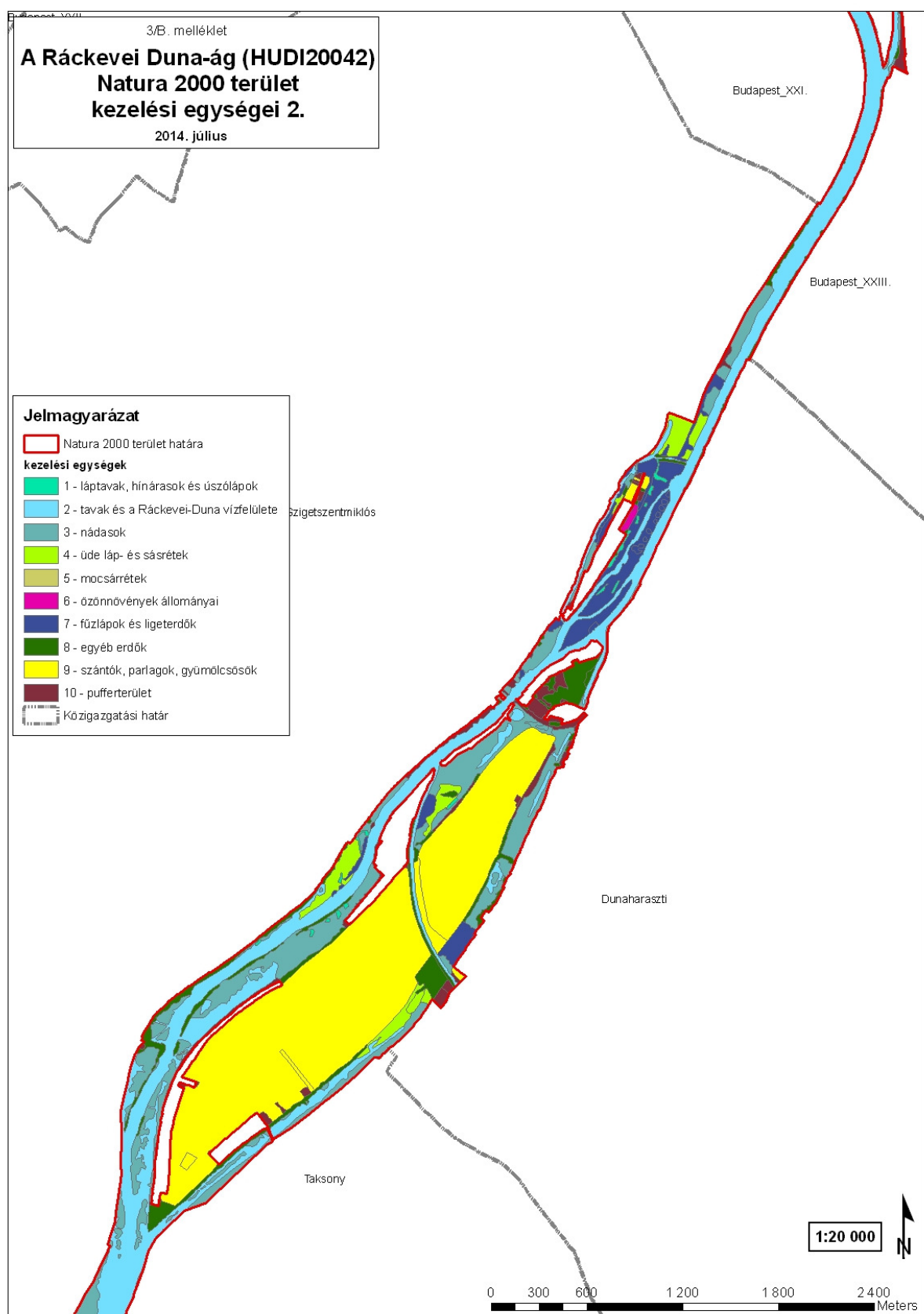
- lápi hagymaburok (*Liparis loeselii*)
- poloskaszagú kosbor (*Orchis coriophora*)

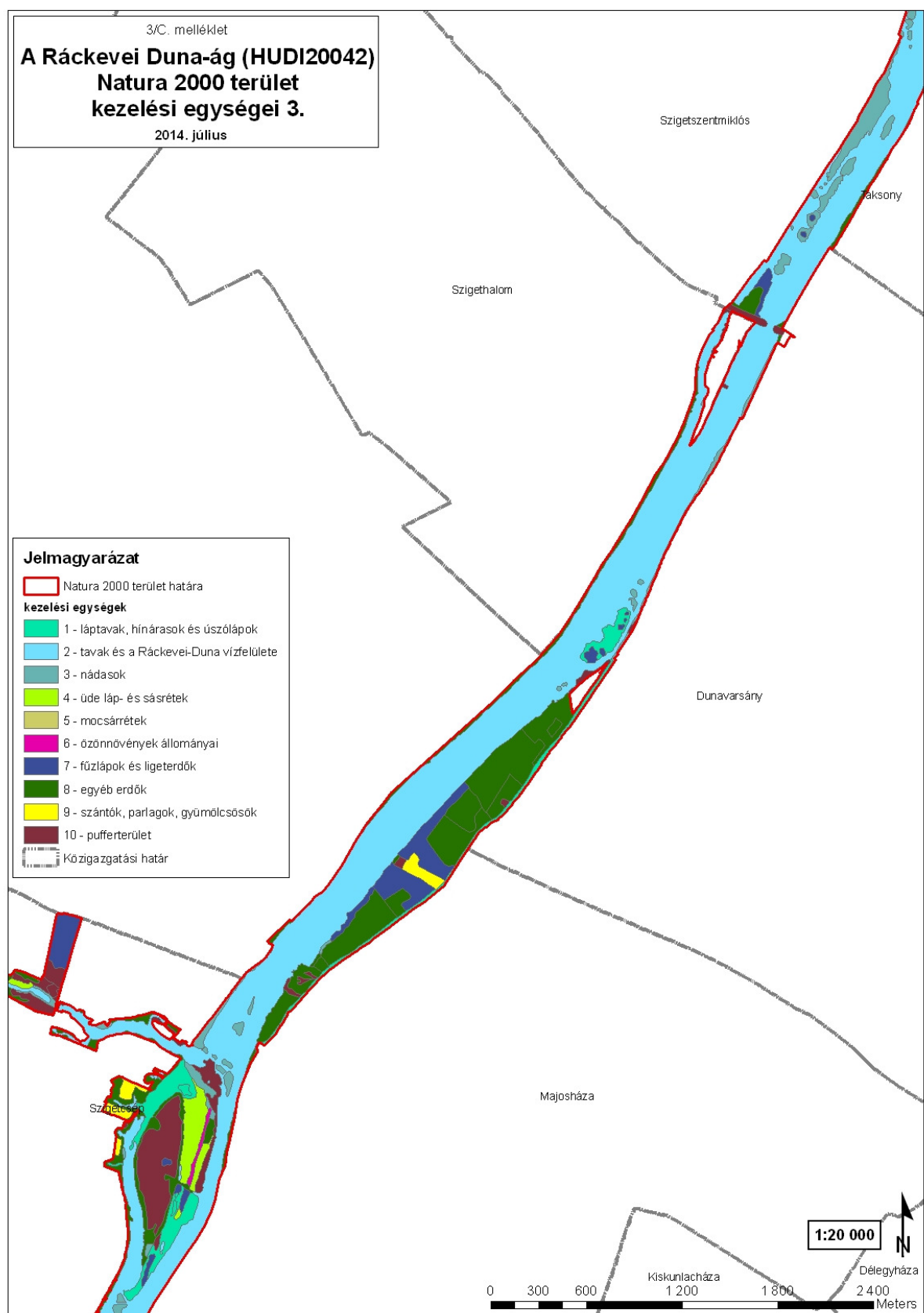
A monitorozás és a hatékony állománykövetés érdekében javasoljuk az Európai Unió által előírt, 6 éves ciklusonkénti fajfelmérés folytatását a közösségi jelentőségű fajokra és a fokozottan védett fajokra, valamint az olyan ritka, védett, esetleg endemikus fajokra, amelyek állományai csak kis foltokban, elszórtan találhatók meg Magyarország területén. A terület jelentős kételtű- és hüllőfaunával rendelkezik, ezért ennek rendszeres monitorozása is javasolt. Ezen túl a területen található inváziós fajok terjedésének nyomon követése szintén javasolt.

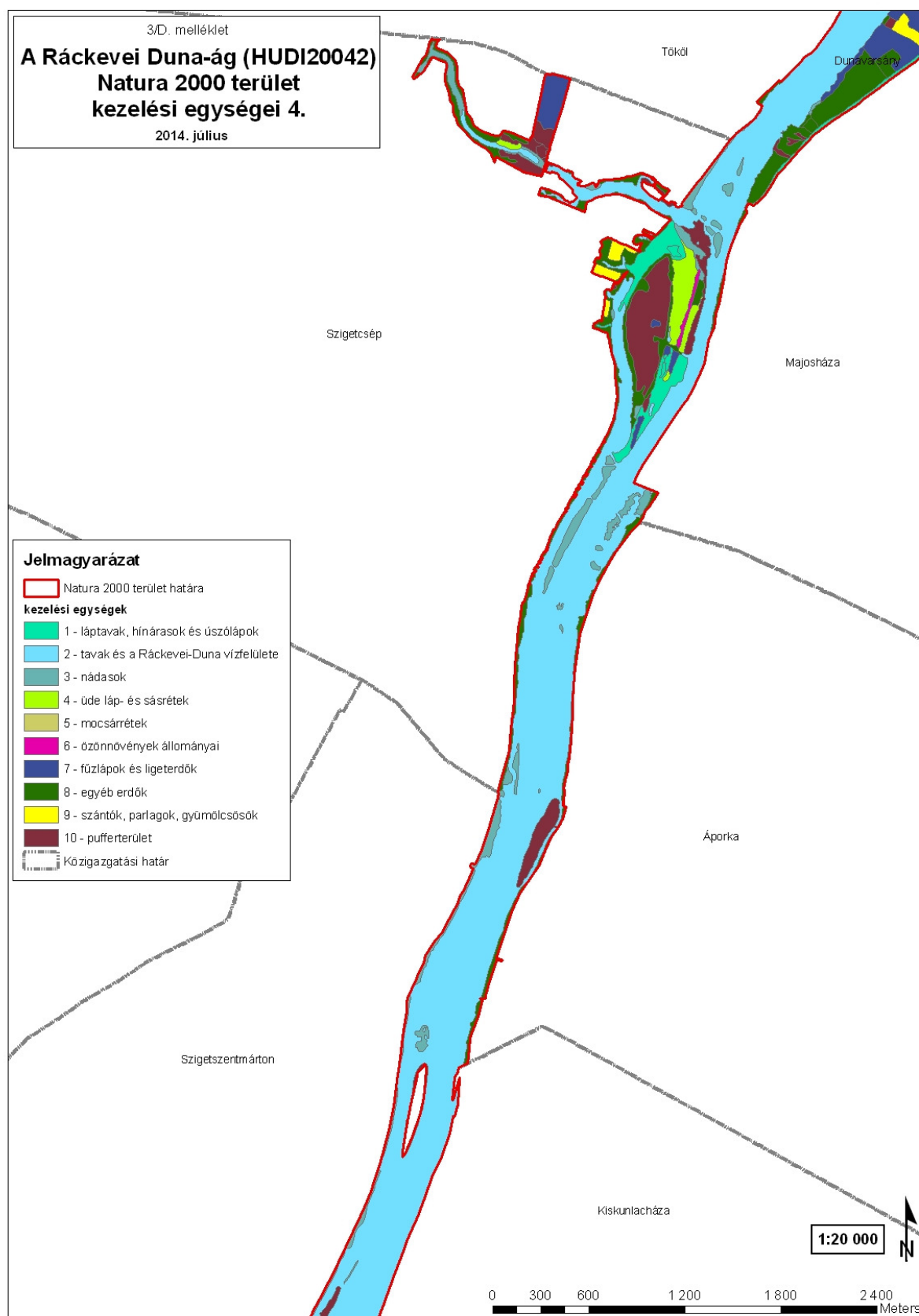
3.2.5. Mellékletek

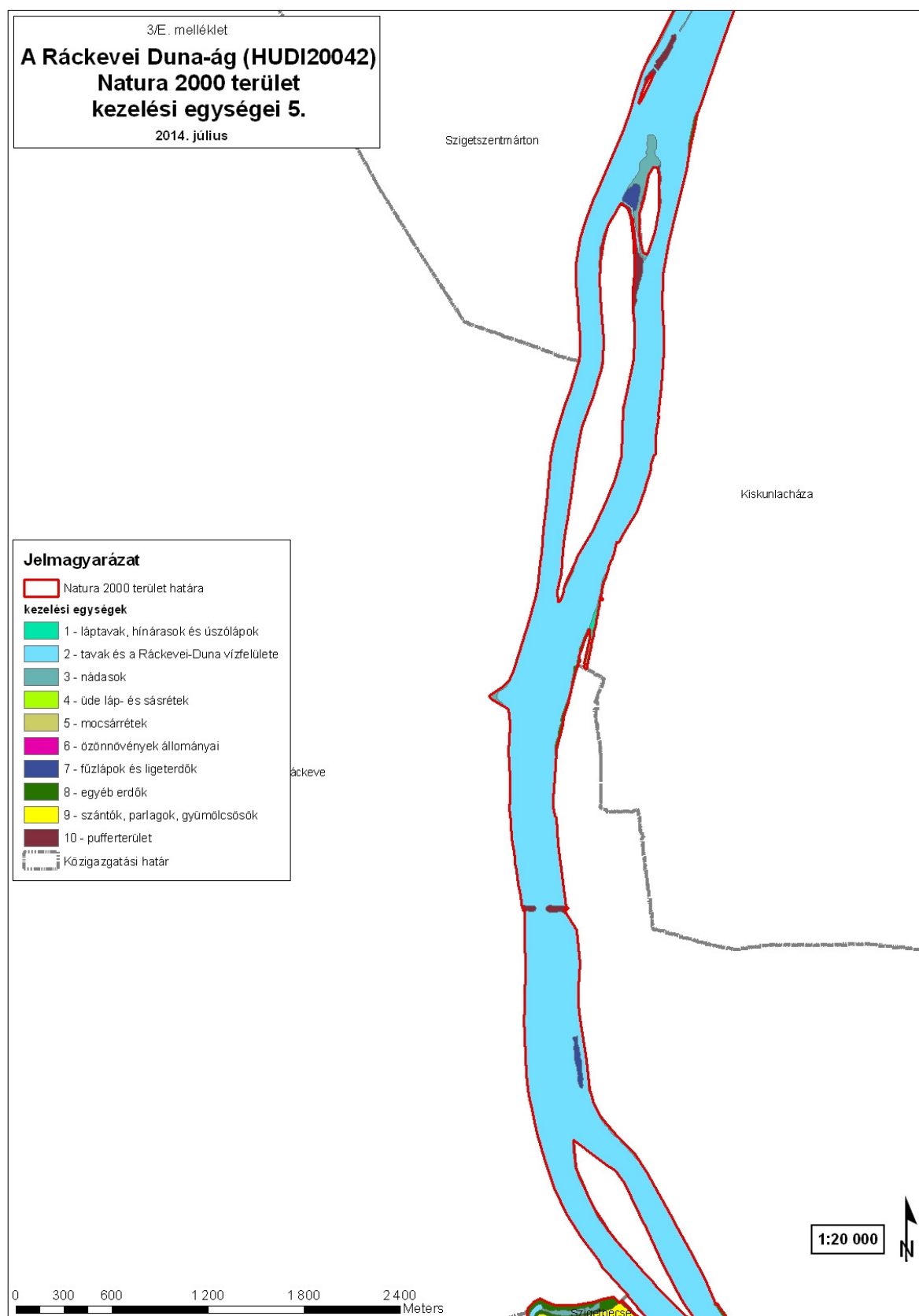
Kezelési egységek térképei

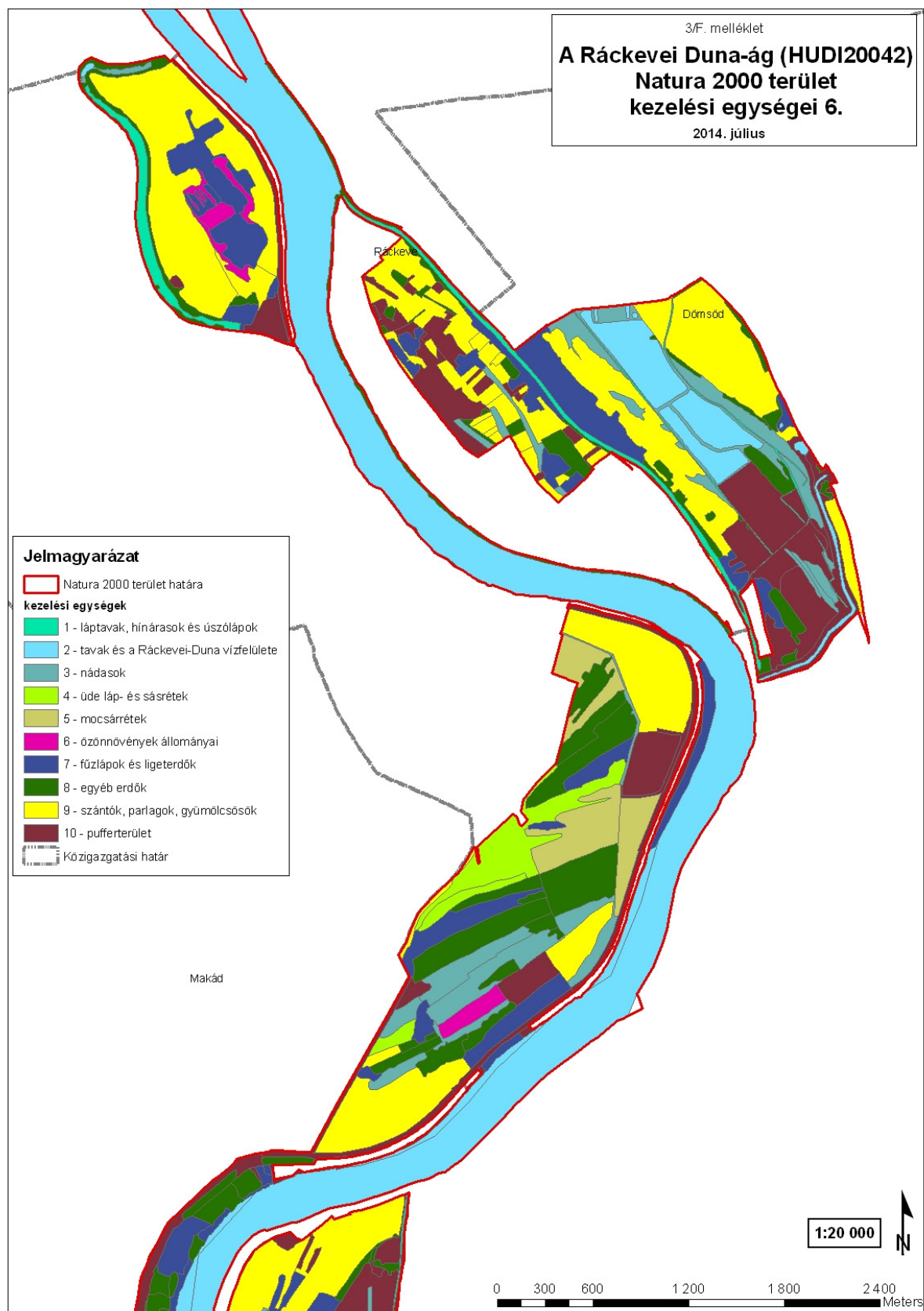

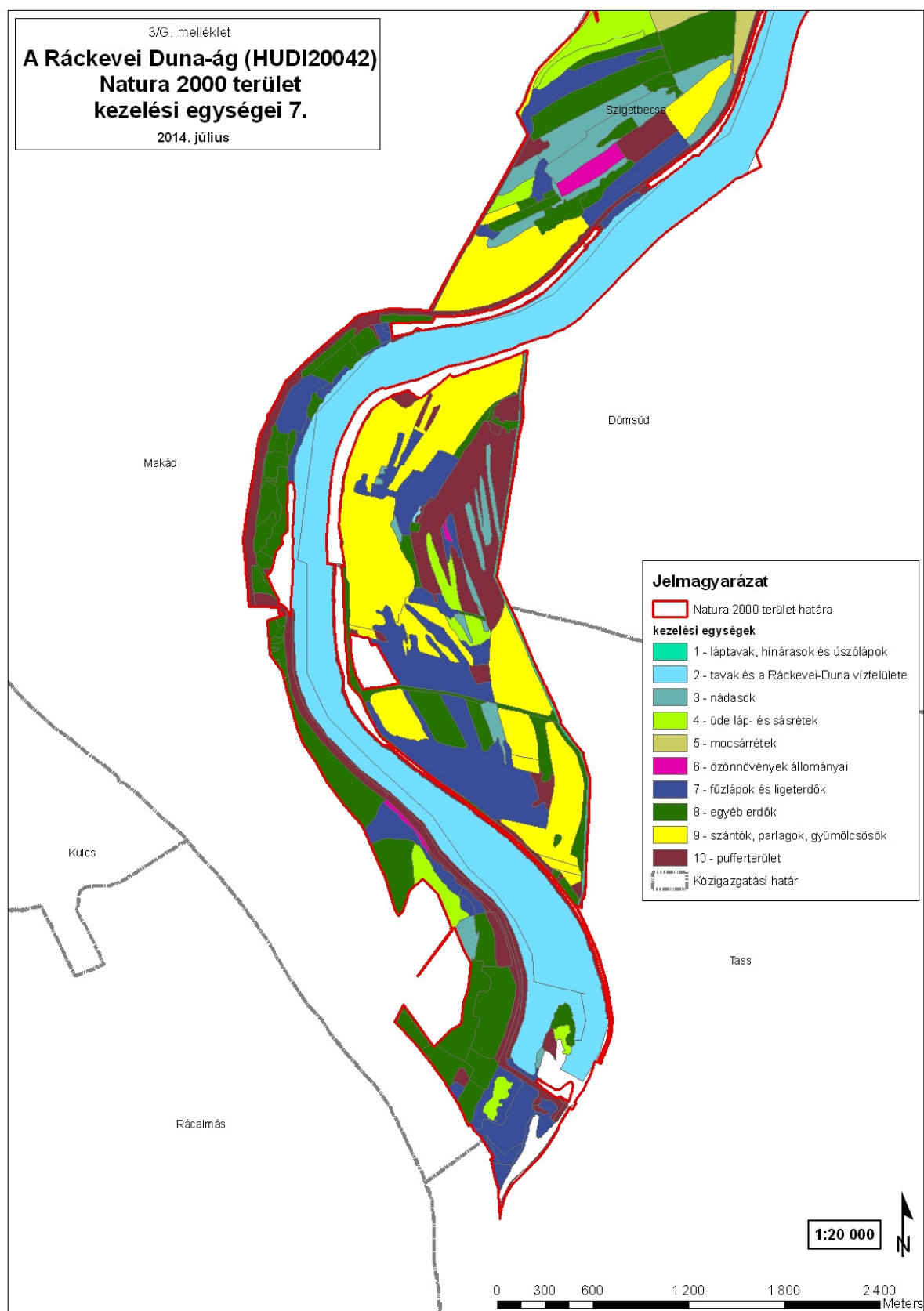

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

- 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 61/2009 (V.14) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről (MTÉT, AKG)
- 79/2004 (V.4.) FVM rendelet a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól
- 96/2011. (X. 17.) VM rendelet az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról, 1. sz. melléklet a Budapesti erdőtervezési körzetről (érvényes: 2012. január 1. – 2021. december 31.)
- 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról, 8. sz. melléklet a Pusztavacsi erdőtervezési körzetről (érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.)
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 269/2007. (X.18) Kormányrendelet a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól
- 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról

3.3.1. Agrártámogatások

Jelenleg felvesznek AKG-t:

- AA) – Integrált szántóföldi növénytermesztés célprogram
- BA) – Extenzív gyepgazdálkodási célprogram
- DA) – Nádgazdálkodási célprogram

Erdőkre (szektortól függetlenül) igénybe vehető támogatások:

32/2008. (III. 27.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatások igénybevételének részletes szabályairól – A jogszabály alapján normatív, vissza nem térítendő támogatás igényelhető a természeti katasztrófa (pl. vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, valamint a másodlagos erdőkárok megelőzésére:

- alaptámogatás: (a) erdőfelújítást megelőző terület-előkészítés, a károsodott faállomány letermelése, (b) első kivitelű erdősítés vagy pótlás, (3) tűre vágás vagy sarjztatás
- kiegészítő támogatás: (a) bakhátak létesítése, (b) 10 fokot meghaladó lejtésű területen padka létesítése, (c) 15 fokot meghaladó lejtésű területen rőzsefonat vagy talajfogó gát létesítése

139/2009. (X. 22.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről – A jogszabály alapján normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás igényelhető az alábbi fafajcserés szerkezet-átalakítási beavatkozások finanszírozására:

- erdőállomány alatti erdősítéssel történő szerkezetátalakítás
- tarvágást követő szerkezetátalakítás: (a) fafajcserével, (b) fafajcserével, tuskózással, gyökérfésüléssel, (3) fafajcserével, fainjektálással vagy tuskókenéssel
- állománykiegészítéssel történő szerkezetátalakítás

3.3.2. Pályázatok

3.3.3. Egyéb

A területet rengeteg fejlesztési elképzelés érinti.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A Ráckevei Duna-ág (HUDI20042) Natura 2000 terület fenntartási tervének elkészítése és az egyeztetési folyamat során az alábbi megkeresések történtek:

- 2013. május 10-én az illetékes járási hivatalok írásbeli megkeresése történt, amelyben a falugazdászok közreműködésében bízunk. A kérdéseket tartalmazó lista mellékletként megküldésre került a falugazdászok részére. Nem kaptunk választ.
- A terület megismerése érdekében 2013. május 13-án és szeptember 5-én két ízben megtörtént a terület bejárása, amelynek során a gyepek aktuális állapotának felmérése, és az általános problémák megtárgyalása történt meg.
- 2014. június 4-én szakmai terepbejárás történt, amelynek során a területen gazdálkodókkal, valamint az érintett hatóságok képviselőivel történt egyeztetés.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A Ráckevei Duna-ág Natura 2000 terület fenntartási terv egyeztetése során a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által az alább felsorolt érdekelt megkeresése történt meg.

Eszköz típusa	Célcsoport	Címzett	Időpont + kapott észrevétel
terepbejárás	a területileg érintett nemzeti park igazgatóság	Budapest környéki Tájegység	2013.05.13.; 2013.09.05.
szakmai terepbejárás	gazdálkodók, érintett hatóságok, települési önkormányzatok		2014. 06.04.
gazdafórum	gazdálkodók, települési önkormányzatok	IX. kerület, XX. kerület, XXI. kerület, XXIII. kerület, Áporka, Dömsöd, Dunaharaszti, Dunavarsány, Kiskunlacháza, Majosháza, Makád, Ráckeve, Szigetbecse,	2014.08.14.

		Szigetcsép, Szigethalom, Szigetszentmárton, Szigetszentmiklós, Taksony, Tass, Tököl	
önkormányzati közzététel	gazdálkodók, tulajdonosok, települési önkormányzatok	IX. kerület, XX. kerület, XXI. kerület, XXIII. kerület, Áporka, Dömsöd, Dunaharaszti, Dunavarsány, Kiskunlacháza, Majosháza, Makád, Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigethalom, Szigetszentmárton, Szigetszentmiklós, Taksony, Tass, Tököl	2014.08.01-08.15.
kiadvány	lakosság, gazdák		2013.06.31.
honlap	lakosság		2013.01.01 – 2014.08.31.
érintettek levélben vagy e-mailben történő megkeresése	érintett hatóságok, gazdálkodók, települési önkormányzatok		2013.05.10: 2013. 11.26. – az adatszolgáltatásnak díja van, sikertelen 2014. 05. 20.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Az egyeztetések eredményeinek összegzése:

- A járási hivataloktól nem érkezett válasz, aminek oka lehet, hogy az új hivatali struktúra kialakulatlan és hivatalon belül sem egyértelmű, hogy a falugazdászoknak mi a munkaköre, és mely hatóság alá tartoznak.
- Az Erdészeti Igazgatóság válaszlevelének legfontosabb következtetése, hogy az államigazgatás összehangolt működése nem valósul meg, ugyanis az adatigénylés nem minősül belföldi jogsegélynek. Mivel ennek díja a pályázatban nem elszámolható költségtypus, így a tervek által kért információk beszerzésére nincs fedezet.